

jakov slovenskih. Ali, kakor že menda to mora biti: malo, jako malo podpore in vzpodbuje je tem težnjam dohajalo iz domovine; hvalo more društvo vedeti v tem oziru le gospodom: S. Gregorčiču, prof. Levcu, prof. Marnu, prof. dru. Miklošiču, I. Navratilu in dru. Pokljukarju. In dasi je bilo tudi ovir, vendar se je delalo v „slovenskem literarnem društvu“ v necih časih zelo pridno. Ali starejši društveniki so odhajali, novih močij pa ni htelo biti. Vendar pa jih je še tudi letos bilo dovolj vnetih za tako društveno delovanje, ko ne bi slednjič odvagalo prepričanje, da ne more biti šole, če učitelja ni. Zato je „slov. lit. društvo“ letos prestalo junija meseca. Toliko pojasnila in opravičenja. — Koliko je pridovalo to društvo svojim članom, koliko vplivalo na preudarek in rabo njihovih duševnih močij, to razsodi lahko vsak sam, kogar vežejo spomini na lepe večere tega društva. Ali pa zasluži „slovensko literarno društvo na Dunaji“, da se tudi njega omenja v večji književni povestnici slovenski? Mislimo, da. Veliko se je spisalo naravnost po tem medsebojnem navduševanju, mnogokaj tega je bilo tudi priobčenega po Stritarjevem „Zvonu“, „Ljubljanskem Zvonu“, „Kresu“ in „Slovenskem Narodu“, in društvo je bilo sploh slovenskim literarnim svrham primerna šola, kjer se je dobil marsikak lep raben nauk. Na vnanje se je društvo tudi kazalo, ko je bilo 1880. l. slaviti tisočletnico slovanskega jezika v službi božji in je razpisalo z rodoljubno pomočjo predrazega člana gosp. Radivoja Poznika nagrado 60 goldinarjev za najboljši spis, ki bi rešil nekoliko vprašanj o cirilici in glagolici. Spis došel je samo jeden, a tudi ta ni bil, da bi se mu prisodila nagrada. Sploh je bilo to društvo po svojih odbornikih in članih zastopano na vseh večjih slavnostih naših. Pri razhodu svojem je pa volilo knjižnico akad. društvu „Sloveniji“ na Dunaji, denar pa svoj, 70 gld., „Jurčičevi ustanovi“. — Predsedniki „slov. lit. društvu na Dunaji“ so bili gospodje: Anton Trstenjak, Ivan Jarc, Josip Hubad in Danilo Majaron. (Ivan Kapistran Jarc, drd. med., je predsednik umrl v 9. dan oktobra 1880. l. na naglem na Dunaji; porodil se je 1850. leta v Medvodah, bil jako blag človek, vnet narodnjak in pod imenom „Kapistran“ je v „Zvonu“ 1880. l. krepko zastavil peró; žal, da je takoj na to vzela ga smrt; v prijazni besedi in pisavi bi mnogo zdravniških naukov še podal svojim rojakom. Lahka mu tuja zemlja!) — Društvo je zborovalo na mesec redno dvakrat, časih trikrat; na vsakem zboru je bilo na dnevnem redu po jedno ali več beril, o katerih so člani kritiko izpregovorili ali spisali. Poročila o sejah in predavanjih ter o društvenem gibanju sploh je čitati: O II. letu v „Slov. Narodu“ (1880, št. 173), o III. letu v „Slov. Narodu“ (1881, št. 271), o IV. letu v „Ljubljanskem Zvonu“ (1883, zv. 4.); o društvenem letu I. in V. ni tiskanega poročila; „Slov. Narod“ je tudi blage volje naznanjal vsako posamno sejo in zbor. — Tako tedaj o „slovenskem literarnem društvu na Dunaji“. Mladi naši Slovenci na Dunaji so čutili potrebo v sebi, shajati se v tacih mislih in idealnih namérah; kadar se zopet prikaže taka potreba, pozdravimo jo z velikim veseljem!

Pismo iz Amerike. Tako redko se kaj čita po evropskih časnikih o nas Slovanih v Ameriki, a vendar nas je precejšnje število in tudi pri nas se napreduje. Hočem Vam torej jaz danes dve literarni novici poslati: Prva je, da je v zalogi podjetnih knjigotržcev gospodov J. Geringer & Keclík v Chicagi, Ill.

prišel izhajati nov ilustrovan časopis „Čechoslovan“. Glavni urednik mu je Václav J. Koerner (bivši starosta „Slov. Spolku“ v metropolitanskem semenišču v St. Francisku, Wis. — dokler je bival ondu). List zraven beletristike, sosebno v prilogah, prinaša tudi kratke politiske i. dr. novice iz Amerike in Češkega. — Bila je že nujna potreba takega lista, kajti izven St. Louiskega „Atlasa“ ni ga poštenega češkega časopisa v Ameriki. Kakor slišim, list se hitro razširja. Druga novica je, da je izšel že tako težko pogrešani prvi češki katoliški koledar v Ameriki. Ime mu je „Americký Čechoslovan“, Nákladem „Českého Tiskového Spolku“, Chicago, Ill. Izdala sta ga v družbi nekoliko družih češko-ameriških pisateljev g. Josef Molitor in Václav J. Koerner. Koledar je tiskan v veliki 4^{ki}, ki na 170 straneh obseza razven navadnih koledarskih stvarij mnogo poučnega in zabavnega berila. Tudi ima 20 lepih podob; naj omenim nekatere: biskup J. J. Strossmayer in stolna cerkev v Djakovem, biskup Jirsík, urednik „Hlasu“ g. Josef Hessoun, mož, kateri si je pridobil za ameriške Čehe največ zaslug. Med spisi mi najboljše dopadajo zgodovinske črtice o razvoji čeških katoliških naselbin po Severni Ameriki. Spis ta se bode še nadaljeval, tako da vender upamo kedaj imeti celo zgodovino tukajšnjih čeških naselbin. (Prosim obetanih poročil. Ured.)

Ivan K. Solnce,
St. Francis, Milwaukee Co. Wis.

Hrvatska književnost je zadnje mesece zopet obrodila nekoliko novih plodov. V Dobrovniku prišla je na svetlo XIV. knjiga „narodne biblioteke“, v kateri je Car Marko priobčil svoje književne poskušnje pod naslovom „za kišljive dnevi“. Akademijška knjigarna v Zagrebu je v 11. in 12. zvezku „Hrvatske biblioteke“ izdala Šekspirjevo tragedijo „Otelo“ v prevodu od Ivana Trnskoga, a v 13. zvezku znano francosko pripovedko „Pavao i Virginija“ od Bernardina St. Pierrea. „Univerzalna biblioteka“ nam je prinesla v 4. zvezku Afričev prevod španjolske pripovedke „Farizejka“ od Caballera, a v 5. in 6. zvezku Šekspirjevo tragedijo „Otelo“ v prevodu od Josipa Karlovića. Spoštovani čitatelj se bode čudil, kako da sta ob istem času prišla na svetlo dva hrvatska prevoda jedne in iste tragedije, in vender to ni nič čudnega. Med založniki, pa tudi med pisatelji je premalo vzajemnosti, pa drug za drugega ne ve, kaj dela. Pri velikih narodih nič ne škodi, če dva ali trije isto klasično delo predstavljajo, pri nas pa je to za zdaj še nepotrebno, a nekoliko tudi škodljivo, kajti vsa književna podjetja imajo skoraj isto čitateljstvo, pa človeka težko stoji, isto delo dvakrat kupiti. Iz istega uzroka mislimo, da je akademijška knjigarna prezigodaj dala natisniti „Payla in Virginijo“, kajti še ni davno, kar nam je isto pripovedko prinesla zabavna knjižnica „Matice Hrvatske“. Zarad „Otela“ je nastal celó prepir, kateri prevod je boljši, kajti med tem, ko „Sloboda“ hvali prevod Karlovićev, stavlja „Vienac“ Trnskoga na prvo mesto. Sicer pa nam ravno ta dogodek jasno kaže, kako potreben bi v Zagrebu bil „literarni klub“, o katerem se je v hrvatskih književnih krogih že lansko zimo mnogo ugibalo. Najbolje bi bilo pač, ko bi se „Hrvatska Matica“ tudi temu začetju na čelo postavila.

V zadnjem našem poročilu oglašene pesni „Slobodarke“ so med tem tudi že zagledale beli dan v prav lični zunanji obliki, kakor se za take pro-